

Over de vrijstelling

Het bezit van airsoftapparaten is in Nederland verboden; leden van de NABV zijn vrijgesteld van dat verbod. Aan die vrijstelling heeft de overheid wel enkele voorwaarden gesteld, bijvoorbeeld dat airsoft apparaten alleen mogen worden gebruikt 'in verenigingsverband'. In dit artikel gaan we dieper in op de vrijstelling en de voorwaarden die daarbij horen.

Disclaimer:

We bespreken wetgeving in 'normaal' Nederlands. Dat doen we zo goed als we kunnen. De wettelijke tekst en toepasselijke jurisprudentie is en blijft leidend. Aan de uitleg hieronder kunnen geen rechten ontleend worden.

Wat betekent 'In verenigingsverband'?

In artikel 17a van de Regeling Wapens en Munitie regelt de overheid dat leden van de NABV een vrijstelling hebben "voor het overdragen, voorhanden hebben en vervoeren van airsoftapparaten voor de beoefening van de airsoftsport in verenigingsverband". Dat betekent dat je airsoftapparaten mag hebben als je de sport beoefent binnen de vereniging NABV.

Vrij vroeg in de ontwikkeling van de NABV en de airsoftsport in Nederland besloot het bestuur van de vereniging dat locaties die geschikt zijn voor de beoefening van de airsoftsport en voldoen aan de regelgeving van de NABV, als 'erkende airsoftlocatie' konden worden gekeurd. Op die manier konden sportaanbieders airsoftsport evenementen organiseren 'in verenigingsverband'; evenementen die zijn aangewezen door de NABV en onder toezicht staan van de sportbond. Locaties en organisaties werden gecertificeerd, en evenementen gepubliceerd op de website van de NABV. Het publiceren op de website van airsoft evenementen verlangt de overheid van de NABV: "[deze] dienen op de website van de airsoft vereniging als zodanig vermeld te worden."

Als een partij een airsoft evenement of wedstrijd niet aanmeldt bij de NABV kan deze niet worden aangewezen door de NABV als een evenement/wedstrijd 'in verenigingsverband'. Je NABV-vrijstelling geldt dan niet, waardoor het waarschijnlijk is dat je de Wet Wapens en Munitie overtreedt als je daar gaat spelen. In de circulaire Wapens en Munitie geeft de overheid namelijk uitdrukkelijk aan dat airsoft apparaten "uitsluitend [mogen worden gebruikt] op plaatsen waar de door een erkende airsoft vereniging georganiseerd(e) wedstrijd/evenement/bijeenkomsten plaatsvinden."

Check dus altijd of het airsoft evenement waar je naartoe wilt, op de website van de NABV staat gemeld.

Wat is 'voorhanden hebben'?

In de wapenwetgeving wordt een aantal termen gebruikt die specifiek zijn voor wapens. Een wapen voorhanden hebben, bijvoorbeeld, betekent dat je de beschikking hebt over een wapen. Dat wil niet zeggen dat je het bij hebt. Zelfs als je wapen thuis in een kluis ligt en jij ergens anders bent, heb je de beschikking over dat wapen en het dus voorhanden.

Maar een wapen 'voorhanden hebben' beperkt zich niet alleen tot jou, als lid van de NABV. Jouw huisgenoten kunnen jouw airsoftapparaat óók voorhanden hebben, als je niet zeer bewust met die

apparaten en hun opslag omgaat. Zo oordeelde de Hoge Raad eerder dit jaar dat ook een inwonende zoon een airsoft apparaat voorhanden had, dat eigendom was van zijn vader.

“De verdachte wist dat zijn vader een airsoftwapen in bezit had en de verdachte heeft er zelf - naar eigen zeggen - ook een keer mee geschoten. De verdachte kon het wapen goed beschrijven en was bekend met de werking van het wapen.

Op 2 augustus 2017 lag het wapen gedurende twee dagen open en bloot in de woonkamer van de woning waar de verdachte samen met zijn ouders woont. Verdachte was zich daarvan bewust.

Ook al was het wapen van de vader van de verdachte en stelt deze dat zijn zoon er “met zijn tengels” van af moest blijven, dan nog is er naar het oordeel van het hof sprake van een zekere mate van machtsuitoefening, beschikkingsmacht, aan de zijde van de verdachte. De verdachte had het wapen uit de woning kunnen verwijderen en kunnen wegdoen. Hij had ook zijn vader kunnen vragen het wapen weg te doen [...]”

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:2020:510>

De Hoge Raad oordeelde in een andere zaak dat een verdachte die een (vuur)wapen zag en het aan de kant schoof, dit wapen voorhanden had. “Het Hof heeft geoordeeld dat de verdachte, door het zien en het aanraken van de wapens en het verblijven in de directe nabijheid daarvan, zich bewust was van de aanwezigheid van de wapens en de bijbehorende munitie en daarover kon beschikken, zodat zij die wapens en munitie voorhanden heeft gehad.”

Als lid van de NABV mag jij een airsoft apparaat voorhanden hebben. Dat geldt echter niet voor jouw familieleden of huisgenoten. Wees je er dus altijd van bewust waar je airsoft apparaten zijn opgeslagen als je ze niet gebruikt.

Let op: als je je airsoft apparaat onder je bed bewaart of in een nachtkastje, dan heb je het voorhanden maar niet ‘in verenigingsverband’. Airsoft apparaten moeten zo worden opgeborgen dat ze niet meteen “voor bedreiging en afdreiging” gebruikt kunnen worden. De NABV heeft daarom hiervoor een bepaling in de statuten die voorschrijft dat je je apparaten bewaart in een vaste opslag met een slot.

Wat is ‘overdragen’?

Als je een wapen overdraagt, gaat de feitelijke macht naar iemand anders over. Het verkopen van een airsoft apparaat geldt als overdragen. Maar overdragen gaat veel verder. Ook het feitelijk ter hand stellen van een apparaat wordt beschouwd als overdragen. Even een vriend die niet lid is van de NABV, je airsoft apparaat laten vasthouden, valt onder de definitie van overdragen.¹

Overdragen is een verboden handeling, waarvoor leden van de NABV zijn vrijgesteld ‘in verenigingsverband’. Dat betekent dat je alleen (buiten de erkende wapenwinkel) een airsoft apparaat tweedehands kunt kopen of verkopen tijdens verenigingsevenementen. Hoe je zelf (besloten) verenigingsevenementen kunt aanmaken, lees je op mijn.nabv.nl. De vrijstelling betekent ook dat je aan je introduc e een airsoft apparaat mag uitlenen op een aangewezen evenement of wedstrijd.

Check altijd vooraf of je je airsoft apparaat overdraagt aan iemand die ook hiervoor is vrijgesteld van het wettelijke verbod: leden en introduc s.

¹ Hierop zijn -zoals altijd- uitzonderingen en nuances aan te brengen. Maar als een niet-lid / niet-introduc e de feitelijke macht verkrijgt, valt dit onder overdragen.

Wat is 'dragen'?

Een wapen dragen betekent dat je het onverpakt bij je hebt op de openbare weg of een andere voor het publiek toegankelijk plaats. Je draagt een airsoft apparaat als je het onmiddellijk binnen bereik hebt. Als je je airsoft apparaat (onverpakt) vervoert in de afgesloten kofferbak van je auto of in een open sporttas op de achterbank, dan valt dit onder de definitie van 'dragen'. Als je je airsoft apparaat vervoert, moet dit "deugdelijk verpakt (bijvoorbeeld in een foedraal, tas of koffer)", staat in de Circulaire Wapens en Munitie.

Als je deelneemt aan een skirm of andere airsoftwedstrijd, betekent dat niet automatisch dat je op dat moment ook een airsoft apparaat 'draagt' (in de juridische betekenis), ook al heb je het apparaat onder handbereik voor onmiddellijk gebruik. Deze sportevenementen vinden namelijk meestal plaats op plaatsen die niet voor publiek toegankelijk zijn, maar alleen voor leden of introducés van de NABV. Het is een kleine nuance, maar wel een belangrijke.

Het gevolg hiervan is dat je niet een airsoft apparaat 'draagt' als je thuis oefent of onderhoud pleegt. Ook als je tijdens een skirm een airsoft pistool in holster aan je been hebt, 'draag' je niet. Maar heb je datzelfde airsoft pistool in een holster aan je been bij een demonstratie of wedstrijd die plaatsvindt tijdens een gamebeurs in Ahoy of een militariabeurs op Vliegveld Twenthe, valt dat weer wel onder de definitie van 'dragen'. Dit soort evenementen zijn namelijk wél voor publiek toegankelijk. En om dan airsoft apparaten te mogen dragen, is schriftelijke toestemming van de korpschef nodig.

Termen nader uitgelegd:

- **Overdragen**

Een wapen overdragen betekent: "het aan een ander doen overgaan van de feitelijke macht. Hieronder valt zowel het doen toekomen (laten bezorgen) als het feitelijk ter hand stellen daarvan." Ook het tijdelijk afstaan van een wapen wordt beschouwd als overdragen.

- **Voorhanden hebben**

Een wapen voorhanden hebben betekent: "op een bepaalde (privé)plaats over de wapens kunnen beschikken. Als bijvoorbeeld een vergunninghouder thuis een wapen in een kluis bewaart en hij zich vijftig kilometer van zijn huis bevindt, dan heeft hij dat wapen nog steeds voorhanden. Hij kan immers wanneer hij maar wil teruggaan naar zijn huis om het te pakken. Voorhanden hebben betekent dus niet dat men een wapen letterlijk binnen handbereik moet hebben."

- **Dragen**

Een wapen dragen hebben betekent: "het onverpakt bij zich hebben van een wapen op de openbare weg of ander voor het publiek toegankelijke plaatsen. Onder dragen wordt niet alleen het aan/op het lichaam dragen van een wapen bedoeld (bijvoorbeeld door middel van een holster), maar ook het onmiddellijk binnen bereik hebben van een wapen. Als bijvoorbeeld de bestuurder van een auto een wapen onverpakt in zijn afgesloten achterbak meevoert dan valt dit ook onder de definitie van 'dragen'."

- **Vervoeren**

Een wapen vervoeren betekent: "het deugdelijk verpakt (bijvoorbeeld in een foedraal, tas of koffer) transporteren van wapens en munitie."

Bron: Circulaire Wapens en Munitie

Hoe zit de Nederlandse wapenwet ook alweer in elkaar?

Wet Wapens en Munitie (WWM)

In de Wet Wapens en Munitie wordt niet expliciet gesproken over airsoft apparaten. In de WWM staat beschreven dat *“door Onze Minister aangewezen voorwerpen die een ernstige bedreiging van personen kunnen vormen of die zodanig op een wapen gelijken, dat zij voor bedreiging of afdreiging geschikt zijn”* behoren tot categorie I van de wapenwet. *“Het is verboden een wapen van categorie I te vervaardigen, te transformeren, voor derden te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, te doen binnenkomen of te doen uitgaan,”* staat verderop in de WWM. De WWM bepaalt dus dat airsoft apparaten verboden zijn.

Regeling Wapens en Munitie (RWM)

De regeling Wapens en Munitie heeft ook de status van wet. In de RWM wordt -kort door de bocht- beschreven op welke manier burgers uitzonderingen kunnen krijgen voor de verboden in de WWM. Die uitzonderingen kunnen de vorm hebben van o.a. vergunningen, verloven en vrijstellingen. En leden van de NABV zijn door hun lidmaatschap vrijgesteld van dat verbod. In de RWM lees je vanaf artikel 17a de wetgeving voor airsoftsport.

Circulaire Wapens en Munitie (CWM)

Een circulaire heeft niet de status van wetgeving. Het is een document voor handhavers en beleidsmakers. Toch staan er veel regels in en hebben rechters in het verleden meermaals naar de circulaire gekeken om te kunnen komen tot een uitspraak. De circulaire is daarmee ook een belangrijk richtinggevend tekst waarin veel over airsoftsport staat. Zo staan er bijvoorbeeld eisen waaraan de statuten van de NABV moeten voldoen.

Statuten en reglementen NABV

De statuten en reglementen hebben niet dezelfde status als wetgeving van de overheid. Maar door het verenigingsrecht zijn alle leden van de NABV gebonden aan die regels. Je kunt ze dus niet negeren. In de verenigingsregels maken wij -de leden van de NABV- met elkaar afspraken over allerlei zaken, zoals spelregels en veiligheidsregels. Sommige regels worden vastgesteld door het bestuur, andere regels door de ledenraad.

Handhaving, straf en boetes

De NABV kan wetten (van de overheid) niet handhaven. Daar gaat de vereniging niet over. De NABV heeft echter in haar regelgeving staan dat elk lid zich moeten houden aan de wet. Tegen een lid dat zich niet houdt aan de wet, kan dus worden opgetreden. Iemand die het bont maakt, kan worden geschorst of uit de vereniging worden gezet, waarmee ook direct de vrijstelling op het verbod om airsoft apparaten te bezitten wegvalt. Sinds vorig jaar is de NABV aangesloten bij het Instituut voor Sport Rechtspraak (ISR).

Hoe zit het met commerciële airsoft 'buiten verenigingsverband'?

Er zijn commerciële partijen die airsoft aanbieden voor feesten, partijen en recreatie. Voordat je daar met -als lid van de NABV- met je eigen airsoft apparaten gaat spelen, wil je altijd checken of de locatie op de site van de NABV staat én of het evenement staat aangemeld. Als dat niet zo is, dan geldt jouw vrijstelling om de airsoftsport te beoefenen daar niet. Als er gehandhaafd wordt of je onderweg daar naartoe wordt aangehouden, loop je het risico op een boete of zelfs een gevangenisstraf.

Wapenhandelaren (erkenninghouders) kunnen weliswaar legaal airsoft apparaten verhuren aan leden en introducés die door de NABV zijn aangewezen, maar die mogen vervolgens alleen worden gebruikt “op plaatsen waar de door een erkende airsoft vereniging georganiseerd(e) wedstrijd/evenement/bijeenkomsten plaatsvinden.” Dat is de reden dat veel wapenhandelaren ook samenwerken met de NABV.

Vragen?

Heb je naar aanleiding van dit artikel vragen? Stel ze dan op de socials of via e-mail. Zo kunnen we dit artikel updaten.